

Mirsad Hadžikadić:

Trenutno radimo na prijedlogu Statuta koji moramo poslati svojim članovima. Takođe moramo imati programsku deklaraciju, a to je set izjava koje definišu ko smo mi kao politička stranka i za šta se borimo. Ta dva dokumenta provjerava naš internim tim, a za par dana ćemo ih poslati članovima. Jednom sedmično se sastajemo kao tim, i trenutno diskutujemo i o programu inicijalne skupštine odnosno osnivačke skupštine pokreta. Dakle utvrđujemo program rada, sve akte koji se moraju usvojiti, a mnogo vremena posvećujemo i razmišljanju o načinima glasanja. Želimo da budemo prvi koji će uvesti elektronsko glasanje za sve članove koji će prisustvovati na ovom događaju. Pored onih koji će biti fizički prisutni u zgradi, imat ćemo i prijenos uživo preko Facebooka, a otvorit ćemo glasanje o aktima koje usvajamo i za one članove koji su se registrovali elektronski. Dakle, po tome ćemo biti prvi. Takođe ćemo prikazati „*tech cloud*“, što je grafički prikaz lokacija na kojima se naši članovi nalaze, kako oni iz zgrade tako i oni koji glasaju izvana, bilo da je to iz dijaspore ili nekog grada u Bosni, tako da imamo bolji osjećaj ko smo. Voljeli bismo da uvedemo tehnologiju u političku praksu u Bosni. Mnogo vremena sad ulažemo u pokušaje da vidimo ko su pravi ljudi koje treba imenovati na razne pozicije u organe organizacije koji donose odluke. Upravo smo završili nacrt organizacijske strukture koja je mnogo drugačija od svih ostalih. Struktura postoji ali je manje hijerarhije, fleksibilni smo, sa mnogo ovlaštenja datih lokalnim organizacijama. Pojednostavili smo sve što se moglo pojednostaviti. Upotrijebili smo neke šablone drugih stranaka u prošlosti koje imaju na primjer 20 stranica i 200 članova u aktu, i reducirali smo to na 30 članova na ukupno pet stranica, tako da je lakše vladati time i da je razumljivije. Sad se radi o borbi za pronalazak pravih ljudi koji će biti članovi upravnih organa i koji će kasnije biti kandidati za razne rukovodeće funkcije na lokalnom i državnom nivou. Uviđamo da je to jako teško, jer oni koji su zainteresovani za politički život su već bili negdje drugo, a to je manje problem nego zašto su napustili i jesu li u tome zbog sebe ili zaista vjeruju u ideju. Ako ste neko ko je promijenio tri stranke i tražite četvrtu, onda vi niste osoba koja se vodi idejama. Zato dosta vremena posvećujemo tome. Imam osobu koja je posvećena pronalasku ljudi kojima se može vjerovati, da rade to što rade za zajednicu i za Bosnu, da posjeduju integritet i sposobnost. Rađe bismo da budu mlađi nego stariji, i voljeli bismo da žene i muškarci budu podjednako zastupljeni, na primjer. Čini se da je

to najteži korak, i koga god preporuča, ja dobijem tri poziva od drugih ljudi koji kažu da se toj osobi ne može vjerovati zbog a), b), c) d) i f) razloga... Dakle, tome sad posvećujemo vrijeme.

Clark Curtis:

Kad je u pitanju događaj koji ćete održati 25. novembra, a sad se pozivam i na tribine i druge skupove, čini mi se da uvijek pokušavate da uradite nešto drugačije. Je li to odavanje tajne, imate li neke specijalne stvari isplanirane za taj događaj?

Mirsad Hadžikadić:

Nije tajna. Trenutno definišemo program događaja, ali znam da će osoba koja je komponovala himnu Platforme nastupati uživo sa izvedbom himne. Trebalo nam je tri sedmice da ga ubijedimo da to uradi. Skupštinu ćemo naravno otvoriti državnim himnom, a zatim se slijedi određena struktura. Morate izabrati i glasati za predsjedavajućeg skupštine, morate usvojiti odnosno izglasati akte. To će se kod nas uraditi elektronski a sva diskusija, komentari, primjedbe i modifikacije će biti prije, a za razliku od drugih, na kraju samog događaja neće biti diskusije nego samo glasanje, jer želimo da sve završimo za dva sata. Prisutni će biti visoki zvaničnici i ambasadori i ne želimo ih zadržavati 4-5 sati da slušaju razgovore među ljudima o tome treba li zarez u nekom određenom članu u aktu ili ne. Ali zdrave diskusije putem elektronskih sredstava će trajati dvije sedmice sa svim našim članovima, i promjene koje oni predlože a koje većina onda podrži će biti uvedene. Dakle, akti će biti provjereni prije nego se pojavimo, a glasanje će biti elektronsko po prvi puta, i mi ćemo kombinovati prisutne u zgradi i one izvan zgrade. Bit će se objašnjenje programske deklaracije, a ja ću održati govor od nekih 20-25 minuta koji će u suštini definisati kuda idemo i šta će se desiti. Imat ćemo i predstavnika mladih koji će takođe održati govor od 5-10 minuta, a onda ćemo vidjeti kojim još grupama ćemo dati po 5-10 minuta. Možda ženama, ako one to budu željele, ili umirovljenim veteranima iz rata... Ne znam, jer to takođe šalje poruku – koga postavite na pozornicu i date mu priliku da govori. Mnogi to zahtijevaju, a mi to pažljivo provjeravamo. Dakle, to će biti pažljivo koreografisano, ali ne u holivudskom stilu nego sa manje tačaka nego inače: manje ljudi koji drže govore, volja ljudi izražena elektronskim glasanjem i to svih članova a ne samo onih koji budu prisutni, i bez

previše zabave – bit će samo državna himna. Ja bih volio da se završi visokom notom, govorom i pozitivnom porukom i energijom s kojom ćemo onda ići kući. Bit će drugačije od tribina, prosto zbog činjenice da se mora sve uraditi za dva sata, da se moraju usvojiti određeni akti, iz zakonskih razloga moramo obaviti određene stvari na određeni način, ali sastav ljudi tamo će biti drugačiji. Ja ću istaknuti mnoge pojedince i grupe, kao i činjenicu da ćemo imati predstavnike iz vjerovatno nekih 15 do 20 zemalja i vjerovatno iz svakog značajnog grada u Bosni.

Clark Curtis:

Šta ovo znači tebi lično? Ne znam je li kulminacija prava riječ, ali pokrenuo si viziju donošenja promjena i znamo da se ljudi sada drže toga. Nalaziš se u trenutku kad mnogo toga što je bilo tvoj san sada postaje stvarnost. Koji je tvoj lični stav o tome?

Mirsad Hadžikadić:

Kad sam počinjao, nisam očekivao da će doći do ovoga. Mislio sam da ću se kandidovati, vidjeti šta će se desiti, i to je to. Međutim, ovaj nastavak nisam vidio unaprijed. Drago mi je što se ovo dešava. Osjećam odgovornost ali i uzbuđenje što će se ova promjena dogoditi na lokalnoj razini, i mislim da imamo potencijal da promijenimo ne samo politički proces u Bosni nego i u regiji i drugdje, jer cijeli svijet prolazi kroz ovo. Dešava se evolucija političke misli koju nismo očekivali prije nekih 15-20 godina. Mislim da to svjetlo promjene može doći od bilo kuda, a Bosna je dobra za to kao i bilo koja druga zemlja, prosto jer je mala i poput laboratorijskog okruženja – mala država ali dovoljno kompleksna za bilo koju zemlju da ju oponaša ako stvari u njoj dobro prorade. Dakle, puno je uzbuđenja i puno vjere u to što radimo. Sve sam uzbuđeniji zbog činjenice da zaista imamo cilj. Ovo nije samo kandidovanje nego postoji cilj za koji se mora boriti, i promjena koja je ne samo tražena nego i potrebna širom svijeta - kombinacija lokalnih konverzacija i konverzacija drugdje koje se sad pojavljuju kao dio konverzacija u Bosni. Brine me ovaj događaj jer ne želim da bude preformalan, ali on mora biti formalan zbog zakona, zakonskih očekivanja i pravila o tome šta se treba dogoditi. Izazov je motivisati ljude ali istovremeno ispuniti propise. Moram se pobrinuti da kročimo tom linijom, da događaj bude viđen kao dovoljno fleksibilan ali i dovoljno ozbiljan. Moram se pobrinuti da se određeni glasovi

čuju, ali i da se, kad se razgleda okolo, vidi ko je sve tu i da su to ljudi koji nisu bili dio političkih procesa do sada, da je ovo nova snaga i da iz toga dobiju energiju, poticaj i motivaciju za budući rad. Moram se pobrinuti da svi odu kući kao nosioci promjena u svojim lokalnim zajednicama. Obično se ove stvari održavaju svake četiri godine, a mi ćemo to održavati svake godine. Mi to nazivamo kongresom odnosno skupštinom, i moramo se pobrinuti da se oni održavaju svake godine. Elektronsko korištenje tehnologije će kod nas biti zastupljenije nego kod ostalih, i mi ćemo to koristiti tokom cijele godine za komunikaciju sa svojim članovima i svima ostalima. Na primjer, ja sedmično održavam tribinu odnosno prenos uživo preko Facebooka, koja je predviđena da traje oko pola sata međutim obično potraje sat vremena. Svaki put bude postavljeno bar 50 pitanja; bude stotine hiljada komentara; dok ja govorim ljudi reaguju. Dakle, ta vrsta direktne demokratije i konstantni razgovor s ljudima je ono što ćemo mi ohrabrivati.

Clark Curtis:

Znam da je očito pitanje ali ipak ću ga postaviti. Ovo si mi opisao kao najznačajniji događaj koji ste imali od maja, i dio ovog procesa. Možeš li to sumirati?

Mirsad Hadžikadić:

Da. To je zato što je ovo formalni početak nečeg o čemu smo razgovarali. Mi smo to osjetili i predvidjeli, ali sad je to realnost i konstantno ljude podsjećamo da je preostalo 17 dana, pa 16 dana do tog događaja, da napravimo neki zamah. Za mene je to takođe trenutak kad ću zatražiti od njih da preuzmu odgovornost za situaciju u zemlji i da lično učine sve što mogu da promijene vlastite živote i živote ljudi oko njih. Dakle, znam da su ovakvi događaji formalni i da se ista stvar može obaviti i bez njih, ali znam i da je tehnički mnogo lakše kad postoji početna tačka, kad postoji događaj, kad postoji tačka na vremenskoj osi za koju možete reći da je to tačka kad se nešto određeno dogodilo. Gledam na to kao na način da organizujemo, motivišemo i energišemo grupe umjesto samo kao na formalno osnivanje. Jer, mi bismo se mogli osnovati i već smo zapravo osnovali političku organizaciju, ona je zaživjela, ali mogli bismo ju modificirati kako bi odgovarala svrsi i onda samo nastaviti; obavijestiti ljude da se to dešava. Međutim, ljudima treba neka vrsta spektakla, a ovo će biti normalan, ljudski spektakl a ne neki

profesionalni sa pretjerivanjem, za sve. Ne, to je spektakl za njih u smislu da mogu reći da su bili tu, ali više od svega drugog će to biti poziv da se preuzme ličnu odgovornost. Radio sam na našem statutu i programskoj deklaraciji nekoliko posljednjih dana a sad ću se posvetiti govoru, da vidim šta mogu uraditi za 20 do najviše 30 minuta. Kako definisati pokret, kako postaviti ciljeve, kako motivisati ljude ne da slušaju nego da zaista vjeruju i da budu nosioci promjene, kako započeti taj dijalog s njima tako da oni budu svjesni da nisu sljedbenici nego da su učesnici u ovom procesu, i da oni utiču na njega i da svi treba da preuzmu vlasništvo nad tim procesom. To pokušavamo da uradimo: da ih u potpunosti uključimo i učinimo ih odgovornima za to.